

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 108. szám, Falcione-féle házban.

Kiadóhivatal:

Öblát: Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolós szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes szám ára 8 kr.

Néptanítóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 fr

Megjelenik minően vasárnap és csütörtökön.

Új katonai terhek.

Megkezdődött ismét a miniszterelnöknek utaztatása Bécsbe és vissza. Elég szűgyen, hogy mindig a magyar miniszterek azok, akiknek ilyen alkalmakkor kezükbe kell venni az úti táskát; mintha Bécs nem éppen olyan messze lenne Budapesttől, mint Budapest Bécsből. Annyi kétségtelen, hogy ezek az állapotok sokat ártnak Magyarország méltóságának.

A közös hadügyminiszter, akinek a követelése félelmetes jelentőséget adnak a közös költségvetésnek, amint hivatalosan jelentik, az idén rendkívül nagy követelésekkel áll elő. Ha csakis a hadiflotta növeléséről lenne szó, akkor mármagában ez a tény is felette nyomasztóvá tenné a jövő kilátásait, amennyiben nem kevesebb, mint 50 millióról van szó. A hadügyi igazgatás idevágó tervei már is a legkínosabb meglepetést keltettek az ország lakóinak a körében. Ez egész természetes, minthogy az osztrák-magyar érdekek megvédése nagy tengeri haderőt nem követel. Nincsenek koloniáink, tengeri kereskedelmünk sem valami jelentékeny, ezenkívül kikötőink sem valami nagyon fontosak.

Különben jobb időt ki nem kereshetett volna a közös hadügyi kormány az ő követeléseinek a fokozására, mint most, mikor Bánffy által kezeltetvén a pénz és a hatalom, a nemzet ellentálló képessége a legesekélyebbre szállott le, úgy hogy készfízető ez az ország az ő felemelendő kvótájának az arányában akárminő megterhelés erejéig.

A pillanatokat jól fel kell hasz-

nálni, mert ezt a nemzetet — még ha a gondviselés az örökkévalóságot adja is meg neki — ilyen kedvében soha sem találja a közös kormány, a mely most ismét megfeszíti a már a belső megterhelhetések által is szakadóság fészített húr.

A közös kormánynak a flotta kiegészítésére van szüksége ötven millióra. Mondják, hogy ugy kívánja ezt a nagyhatalmi állás dekoruma s a kereskedelem hatásosabb védelme. Bánffyék ott fenn Bécsben a közös ministertanácsban szörnyű hadakozást vittek végbe e merész terv megbuktatására. A nyilvánosság kizárásával tartott ministeri tanácskozásokon igen furesa helyzetbe kerülhettek ezek az urak, kik most döntenek a felett, hogy megterheltesse-e Magyarország ujjában ilyen jelentékeny teherrel. Ha Bánffy és Lukács László azt beszélték, a miket tőlük az országgyűlésen a bizalmi vitában hallottunk, egy szavok sem lehetett e követeléssel szemben, ha csak azt nem kockáztatták, hogy gróf Thun-Hohenstein, Káunzl pénzügyminiszter, Kriegerhammer és Spaun tengernagy, a kirkól felteszszük, hogy gondos újságolvasók: egyszerűen ki ne nevéssék őket.

Vagy pedig ha igazán az igazság erejével akartak hatni bécsi kollegáikra, alig maradt számukra egyéb, mint szépen felolvasni s az ő tekintélyökkel akkreditálni Horánszky Nándor kétrondbeli beszédét, a mely az ország valódi pénzügyi viszonyainak és gazdasági állapotának hü tükre. Mint igen nyomós érvet felhozhatták a bécsi konferencián Bánffy és Lukács László a pusszvi kereskedelmi mér-

leget, a mely megmutatja, hogy még az a pénz is, a mit a flotta ma felemészt, gazdaságpolitikai szempontból improduktív kiadás. Ha pedig a jó szellem megszállta a mi érdekeink ministeri képviselőtét Bécsben, el kellett nekik mondani, hogy gazdasági-politikai irányzat helyes kitzűzése nélkül olyan katonai parádé a flotta, a minek a kiegészítéséhez még a mostani kvóta arányában fizetendő része is sok annak az ötven milliónak. Az ország gazdasági életét oly érzékeny kézzel kitapintó miniszterek azonban vívmánnyal dicsekednek. Nem öt esztendőre, hanem tízre lesz felosztva a követelt összeg; ez minden, a mit sikerült kivivniok.

Ez az ország a közös kiadásokhoz való hozzájárulásban mindig nagylelkű és áldozatkész volt. De tudják-e Bécsben és Budapesten, hogy a katonai kiadások emelése minő termékeny talaja a szocializmusnak? S Magyarországon olyan veszedelmesek e tekintetben az állapotok, hogy itt a militarizmus ridegségével szemben fel kell vetni e kérdést: „Quid consilii?”

Városi lörgyűlés.

(Folyt. és vége.)

A jogkereső köznység nem képes le küzdeni ezeket a nehőségeket.

A város maga is hivatalos helyiségekre szorult. Csakis a legnagyobb önnemtagadásul és a városi hivatalnokok egészségének veszélyeztetésével, ügyforgalmának nagy kirkával adhatt már is hajlékot a járásbírósignak. Így is milyen alkalmatlan szobakkal szolgálhat.

Hasonló lesz nemsokára a kir. törvényeseknek is a helyzete Bács-Bodrogh vármegye székházában. Az esküdtzéki eljárást szabályozó törvény nagyszámu és terjedelmes helyiségeket követel. A vármegye háza ebben a tekintetben már

val-mint fekete, fehér s selyem 45 krtól 14 frt — sző, csikó, kocka zol, (mely egy 240 különböző faj s árnymában stb.)
Runk s blousok a a egy tóknak postabér, vármegye
Mintak posta
Magyar levelezés. Svá

Henneberg G. selyem
(cs. és kir. udv)

Selyem-basztruha 8 frt 65 krtól

egész 14 frt 65 krtig egy teljes ütözékhez való szövét — Fassori és Shantangs

ma is alkalmatlan. A zombori bírósági helyiségek folyosóin lézengő, didergő, fáradt felekre gondolva, jogosan mondhatjuk, hogy maga a polgárság érzi legjobban ezeknek az állapotoknak a tarthatlanságát.

Amíg Zomborban megfelelő igazságügyi palota nem épül, addig siralmas viszonyaink megszűnéséről nem is álmodhatunk. Érdekében sem az állam, sem Bács-Bodrogh vármegye, sem pedig Zombor szab. kir. városa nem riadhat vissza áldozatoktól.

Az előkészítő lépések megtételével, a szükséges anyagi eszközök megszerzésével járó tevékenységek azonban egész természetesen elsősorban is azoknak a férfiaknak a vállaira nehezednek, akik Zombor szab. kir. városának az élén állanak. A város vezetőinek a lelkiismeretességétől lelkeseadsétől és kötelességérzetétől függ főképpen az olyan fontos alkötések megteremtése, mint amint Zomborra nézve az új igazságügyi palota.

Ezeknél az okoknál fogva indítványozzuk: utasítsa a tekintetes Törvényhatósági bizottság Zombor szab. kir. város Tanácsát, hogy tegye meg haladéktalanul azokat a lépéseket, amelyek a viszonyainknak megfelelő igazságügyi palota létesítése érdekében szükségesek, Tisztelettel Szilágyi Mór, Dr. Alföldy Árpád.

Az indítvány felolvasása után az állandó választmány javaslatát olvasták fel, amely abban különbözött az indítványtól, hogyne a városi tanács utasítások a szükséges lépések megtételére, hanem maga a közgyűlés intézzen felterjesztést az igazságügyminiszterhez.

Ezután indítványozó adta elő néhány szóval azokat az okokat, amelyek a zombori ügyvéd-egyletet az indítványnak előterjesztésére kényszerítették. Felemlítette, hogy az állandó választmány javaslatának az indokolása is elismeri, hogy a zombori igazságügyi lakásai mizeriák megszüntetése életszükségletet képeznek Zomborra nézve. Mindannyian ismerjük azokat a veszélyeket, amelyekben jogszolgáltatásunk tekintélye és életérkei azért forognak, mert járásbíróágunknak és törvényszékünknek, anyagi eszközeink csekélysége miatt, önerőnkől, alkalmas hajlékot nem emelhetünk. Zombor fekvése, helyzete, politikai fontossága, az egész országra kiható feladatai, rendeltetése azonban arra jogosítanak fel bennünket, hogy úgy a magyar államnak, mint Bács-Bodrogh vármegyének a segítségét kikérhessük.

Bizton hiszi, hogy nem fogunk, süket fülekre találni és minden tényező köze fog működni arra, hogy célnak elérhessük. Ismétli, hogy a jogszolgáltatásunk fenyegető veszélyek napról-napra növekszenek és minden elmulasztott perc helyre hozhatlan károkat hord méhében.

Az esküdtészeki intézményről szótó törvény életbe lépése után éppen úgy leszünk a törvényszékekkel is, amint ma a járásbíróssággal vagyunk.

Hozzá járult az állandó választmány javaslatához.

Szondy Mátyas szintén elismeri a kérdés fontosságát és kéri, hogy módosítsa a közgyűlés az állandó választmány javaslatát oda, hogy az igazságügyminiszterhez intézendő feliratot külön köldöttség nyújtsa át.

A közgyűlés egyhangulag tette magáévá az igazságügyi palota ügyét.

A tárgysorozat egyéb pontjait a következőleg intézték el:

A belügyminiszterium leirata az ásványvizek, gyógyforrások és gyártott vizek után fizetendő adóról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában — Némi módosítással hagyta jóvá a belügyminiszter a határozatot. A jóváhagyó leirat tudomásul vétetett.

A belügyminiszterium leirata az 1892—95. évi városi pótdadó főkönyvek megfektetése és lezárása tárgyában hozott törvényhatósági bizottsági határozat jóváhagyása tárgyában. — A határozat jóváhagyatott azzal, hogy előbb megvizsgálhadják, terhel-e valakit mulasztás a pótdadó főkönyvek el nem készítése miatt.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium leirata a város által kezelt zeneakadémiai alap tőkájének mikénti elhelyezése tárgyában. — A város közönségének teljes anyagi felelőssége mellett a miniszter beleegyezett, hogy ez az alap a zombori takarékpénztárba helyeztessék el.

A honvédelmi miniszterium leirata a honvéd hadapród iskolánál a város által tett 200 frtos alapítvány tárgyában. — Tudomásul vétetik. Az évi részleteket a városnak augusztus 15-ig kell minden évben az állampénztárba befizetni.

A folyó évi február hó 4-én tartott számonkérőszék jegyzőkönyve. — Tudomásul vétetik.

A közigazgatási bizottság 1897. évi jelentése. — Tudomásul vétetik.

A szünügyi bizottság előterjesztése a városi színháznak a szerb nemzeti színház részére történt átengedéséről, és

a szerb szünügyi választmány kérvénye a páholyelőjogdíjnak átalányösszegeben leendő megállapítása tárgyában. — A páholyelőjogdíj a szerb előadások után eredetileg 15 frtban állapított meg. Tekintettel az idei rövid szezorra, a szerb szünügyi bizottság azt kérte, hogy ez évben a jogdíj 8 frtra szállíttassék le. Fejér Gyula, dr. Donoszlovits Vilmos, Karakasevits Milivoj bizottsági tagok hozzászólása és dr. Vojnits István felvilágosító szavai után a kérelemnek méltányossági okokból a közgyűlés helyt adott.

A városi főldök haszonbérbeadására írt megartott árverések eredményéről jelentés. — Örömmel vették ezt a jelentést tudomásul. A város összes földjei jóval nagyobb bérösszegeért adtakat bérbe, mint a mekkora összeg a költségvetésben felvételét. Csak a csataaljai járásföldért kap a város az előírányozott összegnél 55 frttal kevesebbet.

Szojtsits Pál és társainak kérelme a nagy szerb temető melletti járásföldök bérbeadására. — A kérelemmel nem adatik hely.

Vidty Szima és társainak kérelme sertéslegelő kijelölése iránt. — Két legelő van már és így újabb legelőre nincs szükség.

Magyarits Desits Mária kérvénye az apatini csárda bérletének átruházása iránt. — Az átruházás megengedtetik, de csak úgy, hogy az eredeti bérleti szavatoit a városnak.

Janyatovits Pál és társai kérvénye a felekezetenküliek részére temetőzési hely kijelölése iránt. — A lélekszám igazolandó, addig a város nem intézkedhetik.

A mérnöki hivatal javaslata a honvédlaktanya előtti Norton-féle kut furása tárgyában. — A Norton kut furása nem sikerült, ártezi kutat fúrnak.

A helybeli m. kir. honvéd állomásparancsnokság átirata az ártezi víz fuvarozási költségeinek biztosítása iránt kötött egyezség záradékolása tárgyában. — Záradékolattik.

A városi tanács előterjesztése a következő szükséges hasított kőanyag szállításának 3 évre leendő biztosítása tárgyában. — Az előterjesztés elfogadtattott.

Fejér Gyula és társainak kérvénye a vitéz-utca kiköveztetése iránt — Fejér Gyula és másoknak hozzászólása után elhatározott, hogy a vitéz-utca kikövezése, amennyire lehetséges, már a jövő évi költségvetésbe felvételik.

Dr. Falcione Nándor kérelme a

T A R C Z A.

Te vagy.

Te vagy gondolatom,
Te vagy az érzésem,
Te vagy édes álom,
Megáldó tündérem.

Hűn szerető szívem
A tieddel dobban,
Te szemed lángja, mely
Szememben fellobban.

Te vagy az éltetóm,
Minden boldogságom . . .
Ezért te vagy nékem
A legnagyobb átkom.

L.

April 11.

A pozsonyi országgyűlés utolsó, záró ülését a király ápril 11-ikére határozta.

Nagy ünnep volt ekkor Pozsonyban, a hercegrímás palotájának nagy termében. V. Ferdinánd lejtött Bécsből több főhercegnő és főherceg, közöttük Ferencz József és a diplomáciai testület kíséretében. A teljes

országgyűlés színe előtt, annak nevében üdvözölte Balthyány miniszterelnök a királyt . . . V. Ferdinánd így válaszolt: Hű magyar nemzetemnek szivemből óhajtom boldogságát, mert abban találok fel a megamél is . . . A mit tehát ennek elérése tőlem kívánt, nemcsak teljesíteni, hanem királyi szavammal erősítve, ezemel át is adom neked, kedves öcsém s általad az egész nemzetnek, úgy mint kinek hűségében béli szivem legfőbb vigasztalását és gazdagságát! . . .

Ezen okmány által szentesítette a fejedelem a 12 pontot.

A király szentesítő szavai végig hangzottak Magyarországon . . . megnyugvást, lelkesedést keltve a hazafiak szívében . . . Pár nap múlva István főherceg, a magyarság legkedveltebb főhercege, Budára érkezett . . .

A pozsonyi szentesítés volt a pesti márczius 15-ének koronázása . . . a legmellőbb helyen a koronázás városában . . .

A nemzetörség mintájára, az Egyetem ifjúsága is megalakította az egyetemi légiót . . . Kapitányunk Horváth Árpád tanárunk volt. Vitorlavázon zubbony, lakkszijjal derekhoz szorítva, fekete nadrág és könnyű, viaszos,

vászonnal bevont eskő volt egyenruhánk Puskát a fegyvertárból kaptunk. Az egyetem két bejartánál őrt állottunk s a belépő, s kijövő tanárokat katonás tisztelettel fogadtuk.

Egy alkalommal báró Eötvös József valás- és közoktatási miniszter meglátogatta az egyetemet: katonai diszszel fogadtuk, az egyetemi őrség: fegyverre! kiállításra sorakozott és tisztelet . . .

Gyakorlatokra a kecskeméti-utczán dobzó mellett a Múzeum-kertbe jártak. S mivel ez éjjeli rendet a városban a nemzetörséggel együtt kellett fentartanunk, sokszor körjáratokat is tettek.

Az egyetem agg tanárait, a bölcsészeti karnál. Verneit és Wollsteint nyugdíjazták Ennek helyére a mennyiségtan székére dr Vállás Antal neveztek ki; a másikéra a bölcsészet tanszékére, Palotai-Purgstaller Józsefet, a piaristák provinciálisait. Ezek magyar nyelven tartották előadásaikait, míg am azok latin nyelven tanítottak. A magyar irodalomra is új tanárt nevezett a kormány Gary Jánost, a költőt.

Egyébként eljártak a Múzeum kertjében tartott népgyűlésekre s hallgatták Petőfi, Vas-

korzón levő háza előtti vízlevezető árok beboltázása tárgyában. — A beboltázás megengedtetik; a költségeket fele részben a város fele részben pedig dr. Falcione Nándor viseli.

A Falcione-féle alapítványi házban egy vizelde felállítására iránti javaslat. — Megszavaztatik.

Hanczmann Ignác vendéglős kérvénye a városi parkban egy konyhaépület felépítésének engedélyezése iránt. — Előbb bemutatandó a tervek.

A központi választmány egy tagjának megválasztása. — Név szerinti szavazással Latinovits Szaniszló I. aljegyzőt választott meg.

A „Mensa academica“ igazgatóságának megkeresése alapítványi helyek létesítése tárgyában. — A kérelem nem teljesíthető.

A Torontál vármegyei közművelődési egyesület megkeresése az egyesület tagjainak sorába leendő belépés iránt. — A kérelem nem teljesíthető.

Heves vármegye közönségének átirata a „Földművelő“ és „Népszava“ című szocialista irányú lapok terjesztésének megakadályozása iránti feliratok pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Hajdu vármegye közönségének átirata a sajtótörvény és büntető törvénykönyv rendelkezéseinek módosítása iránti feliratok pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A szász megyei református hívek kérelme templomépítésre segély nyújtása iránt. — 10 frt szavaztatott meg.

Az 1895. évi árvártári mérleg megállapítása. — Jóváhagyás végett fejtérjesztetik a belügyminiszterhez.

A nyugdíj-alap 1895. évi, a következő alap, a Gyalokar Rozália-féle alapítvány, Stebler-Blumenthal-alap, a szegény-alap, a kórház-alap, a zene- és énekiskolai alap és a Barthal József alap 1896 ik évi számadásai. — A számadások rendben lévén, a feltevények kiadatnak.

Paracetich Antal volt városi írnök 4 frt 63 kr. előlegtartozásának leírata. — Leiratik.

Lugumerszky Mladen városi adótsízt 4 heti szabadság és fizetési előleg iránti kérelme. — A szabadság is, meg az előleg is megadatott.

A honvédelmi miniszterium leírata, a honvéd hadapród iskolába folyamodó törvényhatósági alkalmazottak fiainak tan-

dij kedvezményben részesíttetése tárgyában.

A törvényhatósági alkalmazottak fiaientul ugyanazon kedvezményben részesülnek, mint az állami alkalmazottak gyermekei. — Tudomásul vétetik.

A helybeli görög kel. szerb hitközség javaslata a Papházy Dóme-féle kiházasítási alapítványból segély díjak kiosztása iránt. — A javaslat értelmében hozott határozat.

Tanácsi előterjesztése a vásártéri elárúsító helyek újabb leendő tárgyalása tárgyában. — Dr. Gertinger Pál elnökléte alatt Falcione Gusztáv és Zákó István küldetnek ki, hogy e tárgyban tegyenek előterjesztést.

Tanácsi jelentés az ideiglenes házipénztári hiány fedezése iránt tett intézkedés tárgyában. — Tudomásul vétetik, s annak értelmében hozatik határozat.

Tanácsi jelentés a közevetvám és helypénz valamint a fogyasztási adópótlék és vágóhídi díjak 1897. évi jövedelme tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A jegyzőkönyvet folyó hó 3-án hitelesítették, Trichler Ferenc polgármester elnökléte alatt. A hitelesítésre felkértek Bittermann Nándor, Erlich Nándor, Karakásevits Mihály, Fratricsevits Béla és Radicsevits Sándor bizottsági tagok.

Közigazgatási bizottság: ülés.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága folyó hó 2-án, délután 3 óra kor rendes ülést tartott. Az ülésen dr. Vojnics István főispán elnökölt. A bizottság tagjai közül megjelentek: dr. Drakulics Pál, dr. Zákó István, Kozma László, Poppovics István főorvos, dr. Gertinger Pál, Gyurisics György, főjegyző, Vukicsevics A. Miklós, dr. Falcione Nándor, Trischler Ferenc, polgármester, Gräff Nikéz, tanfelügyelő, a zombori pénzügyigazgató helyettese, Széchényi József, országgyűlési képviselő, Sztankovics György, államépítészeti felügyelő, Bittermann Nándor, Koczár Zsigmond, Fehér Gyula, apátplébános, Poescay Sándor, főügyész, Latinovics Szaniszló, dr. Alföldy Árpád.

Mindenek előtt tudtára adatott a bizottságnak, hogy a belügyminiszter Valter Nándor tanácsnokot és Latinovics Szaniszlót, anyakönyvvezető, illetve anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

A polgármester jelentése tudomásul vétetett.

Gyámság alatt van Zomborban 2457 egyén, gondnokság alatt pedig 27 egyén.

A főorvos jelentése szerint az elmúlt hónapban a közegészség nem volt eléggé kedvező. Különösen a szöpös gyermekek halandósága volt nagy fokú, amennyiben az az összes halálesetek 45%-ára emelkedett. Ez különösen a szegénysorsokra vonatkozik, akiknek a gyermekei a rossz élelmiszer és ápolás miatt elatnyulnak, elgyengülnek és elhalnak. Ezekben a bajokon csakis a köztételi fejlesztése és oktatás által lehet segíteni.

A ronesól toroklob terjedt, a vörheny és kanyaró csökkent. A felnőttnél a tüdőnek heveny és idült bántalmi, a gyermekeknél a görcsök és gyermekasszály uralkodott. Az iskolába járó gyermekek állapota minden tekintetben kifogástalan volt. A születések száma 86, a haláleseteké 72 volt. A főorvos megvizsgálta a piac élelmiszereit és a szikvizgyárakat. Több rendetlenség fordult elő. Házasságra a múlt hónapban 4 pár kelt.

A főorvos jelentése után felszólalt Széchényi József. A jelentést tudomásul vette; csakis abban a tekintetben kért felvilágosítást, hogy nem-e az ártézi víz volt az oka a közegészség rosszabbodásának amennyiben a múlt hónapban sokszor napokon át zavaros volt. Ha ez volt az oka, akkor kér orvosiást.

A főorvos szerint az ártézi kút ugyan egy-két napig zavaros vizet adott, csak-hogy ez nem volt az oka, a közegészség rosszabbodásának. Különben az ártézi víz zavarossága tekintetében megtette a szükséges előterjesztéseket; minek folytán a medencék légmentesen elzárták és két hetenkint kitisztítják. A közegészség rosszabbodásának az oka egyedül a szegénysorsú gyermekek hiányos táplálása és ápolása.

Széchényi József újabb megjegyzései és a főispán felvilágosításai után a főorvos jelentése tudomásul vétetett.

A pénzügyigazgató jelentés után a főispán indítványára elhatározta a bizottság, hogy az adóknak behajtása és biztosítása kellő szigorral csakis olyan esetekben történjék, amikor azok nyilván veszélyeztetve vannak.

A tanfelügyelő, az államépítészeti felügyelő és a kir. ügyész jelentését a bizottság szó nélkül elfogadta.

váry Pál, Degre Alajos, Pernel Mór, Jókai, Egresy Gábor s mások beszédeit, a Pillvax-kávéház közepén állott egy nagyobb asztal, melynek táblája nemzeti színe volt festve. A közvélemény asztala . . . Emmé tanácskozott a márciusi ifjuság. Itt terveztek a nagy macskazenét báró Lederer katonái főparancsnok ellen . . . Lederer katonákkal szétverette ugyan a furcsa koncertet, de aztán maga is elmenekült Budáról . . .

A képviselőház a Redout épületében tartotta üléseit, az egyetem ifjuság ide is tömegesen ellátogatott.

A márczius 15-iki nagy ébredésre, az örömteljes felkelésre s az ápril 11-iki fejedelmi ünnepélyre; a szabadság, az egyenlőség, a testvériség lelkesítő, mámoros napjaira, csakhamar bekövetkezett a harc és háború! Párisban, Berlinben, Bécsben utcazi harc, vérontás volt februárban és márcziusban . . . Felháborodott a tenger . . . a népek tengere . . . Az egész osztrák-monarchia . . . V. Ferdinánd császár és király hivatalos, törvényes, alkotmányos kormánya mellett egy másik nem hivatalos, nem törvényes, nem alkotmányos kormány kezdett működni, s

színpalak mögül: megrakasztva, kitárszva a hivatalos kormány működését . . . A szláv és román népeket felizgatták a magyarok, a magyar alkotmány, a magyar haza egysége ellen. Kamarillának nevezték ezt a törvénytelen kormányt. Az európai népek tavaszi ellélegését sikerült itt-ott fegyverrel elfojtani.

Az osztrák birodalomban a magyar, a fnémel és esch faj lelkesült a márcziusi szabadságért . . . Ezeket kellett tehát lenyűgözni . . . Hogy a munka könnyebb legyen, a magyarok ellen uszították a haza területén lakó, szerb, szláv, román és horvát népeket. Varasd vármegye már márczius 21-én azt határozta, hogy Horvátország szakadjon el Szent-István koronájától; 25-én pedig Zág-rában a horvát nemzeti gyűlés megmondotta, hogy mit kíván: horvát nemzet! Elszakadást, teljes függetlenítést Magyarországtól . . . És hogy Jellasics legyen a bán, 27-én pedig Ujvidéken mondták el tizenhat pontban, mit kíván a szerb nemzet . . . szinte külön országot, külön kormányt . . . Márcziusi 28-án a király az udvar nógatására kinevezte Jellasicsot horvát bänná . . . Másnap Zsedényi Bécsből értesíti a magyar or-

szágyűlést, hogy a király a pénzügyet és a hadügyet szelne ki ennél a magyar kormány hatásköréből . . . Hy előzmények után bekövetkezett az ápril 11-diki pozsonyi szentesítés . . . De már 20-dikán Jellasics egy kiáltványban tudatja a horvát nemzetet, hogy felbontotta a kapesot Magyarországgal s horvát területen csak ő parancsol a császár nevében, ide a magyar kormánynak semmi köze. Balthyány miniszterelnök 25-én a bánt Peste hívja értekezletre, de az nem jött. A szerbek pedig 24-én, éppen husvétjok napján meglamadják Nagy-Kikindán a magyar és német lakosokat, 26-án pedig Ó-Beesen is fellázadnak. A magyar kormány Kiss Ernót küldi a lázadók megfékezésére.

Jellasicsot a király is megintette május 6-án engedelmessége miatt; s 10-én István főherceg megparancsolja neki, hogy magyar-ellenes in ékedéseit vonja vissza, 11-én pedig a magyar miniszterium felterjesztésére a király báró Hrabovszky tábornokot Horvátországba királyi biztosnak kinevezte . . . Egy hónapra a pozsonyi szentesítés után! . . . Május 14-én a szerbek Karloviczán megválasztották Rajosicsot patriarehává és vajda-

A Zombor és Vidéke 1898. április 1-ével XVII. évfolyamának II. negyedét kezdte meg. Felhívjuk előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

Hirek.

* **Az április 11-iki diszközgyűlések.** Zombor szab. kir. városa a folyó évi, március hó 31-én megtartott közgyűlés határozatának megfelelőleg az 1848. évi törvények szentesítésének 50. évfordulóját április hó 11-én, d. e. 11 órakor fogja diszközgyűléssel megünnepelni, Bacs-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága diszközgyűlését délelőtti 10 órakor tartja meg. A diszközgyűlések megelőzőleg 9 órakor Te Deum lesz a róm. kath. templomban.

* **Nagyheti ajátatóságok.** Ma csütörtökön reggel 9 órakor nagymise közaldozással; — délután mint szerdán. Nagypénteken reggel 8 órakor német prédikáció, mely után előszentelt mise a Passióval és keresztimádással; mire a Szentség a szent Sírhoz vitetik, — ezután bunyevác szent beszéd. Délután 3 órakor magyar szent beszéd, melynek végeztével processió a Kálváriához, honnét visszatérve énekeltek a Jeremias siralma és a »Miserere«. — Esti 7 órakor a szent siralma és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik. Nagyszombaton reggel 6 órakor Szentségkítétel, 8 órakor tájszentelés, a husvéti gyertya megáldása díszekkel, a próféciák, kereszt-kütszentelés és minden szentek litániája, mire a feltámadási nagymise következik. Az ünnepélyes feltámadási körmenet esti 1/2 órakor tartatik meg, Husvét vasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étek megáldása; 8 órakor kismise, és német szent beszéd; 9 órakor csendes mise, utána bunyevác szent beszéd; 10 órakor ünnepélyes nagymise; délután 3 órakor vespere. Husvét hétfőn a szokott órákban megtartott szent miséken kívül 1/2 órakor magyar egyházi szónoklat; délután 3 órakor vespere.

vá, kijelentvén, hogy csak a császárt ismerik uruknak s nem a magyar királyt. . . . Itt a kts darab szerb vajdaság, Magyarország földén . . . független kis állam a nagy állam belső területén . . . Ápril 11-ike után egy hónapra mindegyik egy-egy darabot akart hasítani a magyar földből . . . A kamarilla, a mellékkormány erősen dolgozott . . . A király s törvényes kormánya kárhóztatja a lázadást . . . a mellékkormány gyámolítja, buzdítja . . .

A kamarilla a bécsiakat is telizgatta a reakcionárius aknamunkájával . . . s midőn a szabadságszerető nép e reakciót erősen visszatámasztotta, ugyanezen kamarilla elhítette a gyenge, beteges, de igen jószívű fejedelemmel, hogy személye veszélyben forog . . .

Az udvarnak ezen hedínája, — Mohamed futása Mekkába Medinába — nagy felháborodást okozott a bécsiek között . . . Szidták erősen a kamarillát . . . Az oláhok, Erdélyben, Balázsfalván, ugyan e napon fel-lázadtak a magyar alkotmány ellen, s ők is a császárt kiáltották ki uruknak, a magyar király helyett.

Dr. H. P.

* **Istenitisztelek.** Az ag. ev. híveknek tudomasára adatik, hogy husvét vasárnapján d. e. 1/2 órakor a szokásos helyen urvacsorával egybekötött istenitisztelek tartatik, a melyre a t. hívek ezennel meghívattak, Medveczky Zsigmond s. k. egyházi felügyelő, Korossy Emil s. k. utazólélekész.

* **Eljegyzés.** Bölts Aladar, vármegyei közigazgatási lajstromzó e hó 2-án eljegyezte Muzsik Hermína kisasszonyt.

* **Ev. reformárus istenitisztelek.** Az ev. ref. hírsorsosoknak tudtára adjuk, hogy f. hó 11-én, Husvét hétfőn, d. e. 11 órakor, urvacsora osztással egybekötve isteni tisztelek fog tartatni. Szendy Lajos ev. ref. lelkész. — Kozma László gondnok.

* **A zombori Népkör közgyűlése.** A zombori Népkör tisztújító közgyűlését folyó hó 11-én, husvét hétfőn d. e. 10 órakor tartja.

* **Dr. Feuer Nánán Zomborban.** Dr. Feuer Nánán egyetemi magántanár, a trachoma-járvány országos felügyelője április elséjén Zomborban időzött, hogy trachoma viszonyokról személyes meggyőződést szerezzen. Péntek este Zombor orvosai társas vacsorára gyűltek össze a tisztelekre a Vadaskúrtban.

* **A közigazgatási bíróság s a nyugdíjilletmény.** Lányczok Antal évek előtt Bacs-Bodrogmegye szolgálatában állott s fizette itt a nyugdíjilletményeket. Később Baja város szolgálatába lépett. Bajáról újra visszament Bacs-Bodrogmegyéhez s ekkor Baja városától a már befizetett nyugdíjilletményeinek visszafizetését kérte. A város elutasította a kérelmét, a helygymnászter azonban utasította Baja városát, hogy Lányczokornak a nyugdíjilletményeit fizesse vissza. E határozat ellen Baja a közigazgatási bírósághoz fordult. A bíróság Wekerle Sándor elnöke alatt Leóvey Sándor bíró előadása alapján zárt ülésben azt határozta, hogy ebben az ügyben ítélkezni nem tartja magát illetékesnek.

* **Késelő kocsis.** Prazsenka István, ki Schwartz testvérek újvidéki fakeskedő cégénél mint kocsis volt alkalmazásban, mult hó 30-án este a czég felügyelője Ládi Józsefet egy kapott kis rendre utasítás után bicskájával három helyen megszurkálta. A késelő kocsisat a rendőség letartóztatta s a kir. ügyészségnek átadta, Ládi pedig lakására szállították. A sérülések ugyan súlyosak, de nem élet veszélyesek.

† **Halálozás.** Herczog Lázár köztisztviselőben álló cipőkereskedő, Finék neje csak két héttel ezelőtt halt meg f. hó 2-án rövid szenvedés után jobb létre szenderült, Baján.

* **Elementek Thália papjai és papnői Bajáról.** Bucsu előadást hirdettek; megtelt a ház. A „kölesonkért feleség” és „Pry Pál megházasodott”-ot játszták, nagy szerepváltozással, de azért jó volt; szólt a csendő utolsó hangja és Ferenczy jövedvü comicusunk utóljára is elsütötte »legrosszabb viccét», kérve a publikumot, ha megvannak vele elégedve, hát tapsoljanak persze erre a karzaton óriási tapsvihar lábdobogás volt; leeresztették a függőnyt és elnémult a színházi zaj egy jó időre. . . . Kunhegyi innen Szegszárdra ment Fürst Herminnel és Dellin-nel; a többiek mind szerte szét mentek az országban; legközelebb van hozzánk Viola és Ferenczy, Szabadkán. Daróczy és Göző H.-M.-Vasárhelyen. Palágyi és felesége S.-A.-Ujhely stb. stb.

* **Megnyitás.** Április hó 2-án volt a házi megnyitása és felszentelése a Szabadka szab. kir. városi földmives iskolának. A program következő volt: 9 órakor d. e. indulás a város háztól a földmives iskolába, Palicsra. 2. 10 órakor »Véni Sancte» a Parcséti-féle Dező kápolnában. 3. Utánna az épületek felszentelése és megtekintése. 4.

Az iskola megnyitása és hivatásának való átadása. 5. Előed az intézeti étkezőben.

* **Kerékpár-verseny Újvidéken.** Az »Ujvidéki Kerékpár Egyesület» 1898. évi április hó 11-én (husvét hétfőn) d. u. 2 1/2 órakor Újvidéken a Hántéren épült új pályakorlopályán kerékpárversenyt rendez. A versenyek sorrendje: Délután 2 órakor ünnepélyes kivonulás a »Központ» szállótól a versenyterre, a hol 2 1/2 órakor 6 nagysága Brunner Edéné urnó a pályát ünnepélyesen megnyitja s azután kezdetét veszi a verseny. 1. Megnyitó verseny. Nyílt. 2000 mtr. 12 kör. Részt vehet minden amateur kerékpáros. I. Nagy ezüstérem. II. Kis ezüstérem. III. Bronzérem. Tét 3 korona. 2. Juniorok versenye. Nyílt. 1000 mtr. 6 kör. Részt vehetnek 24 évet be nem töltött amateur kerékpárosok. I. Nagy ezüstérem. II. Kis ezüstérem. III. Bronzérem. Tét 2 korona. 3. Főverseny. Nyílt. 5000 mtr. 30 kör. Részt vehet minden amateur kerékpáros. I. Dr. Adamovich István elnök ur tiszteltétája és nagy ezüstérem. II. Kis ezüstérem III. Bronzérem. Tét 4 korona. 4. Seniorok versenye. Zárt 1000 mtr. 6 kör. Részt vehetnek az »U. K. E.»-nek 35 évet betöltött tagjai. I. Nagy ezüstérem. II. Kis ezüstérem. III. Bronzérem. Tét 3 korona. 5. Hazi verseny. Zárt. 3000 mtr. 18 kör. Csak az »U. K. E.» tagjai vehetnek részt. I. Az újvidéki hölgyek tiszteltétája és nagy ezüstérem. II. Kis ezüstérem. III. Bronzérem. Tét 3 korona. 6. Lassu verseny. Nyílt. 166 2/3 mtr. 1 kör. Részt vehet minden amateur kerékpáros. I. díj a legutolsónak nagy ezüst érem. II. Kis ezüstérem. III. Bronzérem. Tét 3 korona. 7. Vigasz verseny. Nyílt. 1000 mtr. 6 kör. Indulhatnak azok, kik a fentebbi versenyekben részt vettek, de díjat nem nyertek. Nevezések a starton. I. Kis ezüstérem. II. Bronzérem. Tét 2 korona.

* **Hangverseny.** Az »Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör» 1898. év április hó 11-én (husvét másodnapján) az »Erzsébet» szálló dísztermében saját pénztára javára tombolával és táncal egybekötött zártkörű alapszabályszerű hangversenyt és műkedvelői előadást rendez. Műsor: 1. »Ha elmegyek kis angyalom . . .» magyar népdalok, férfiak alkalmazta Belohorszky Karoly, éneklő az »Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör». 2. »Hypnotismus». Parjelenet Gabányi Árpádot. Személyek: Dr. Gáthy Elek orvos, Lehoczky János ur, Margit, Bratacs Mariska kisasszony. 3. »Tavolban». Irta: Möhring F., éneklő az »Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör». 4. »A phrenologia». Eredeti bohózat egy felvonásban. Irta: Gróf Zichy Géza. Rendezi: Winkle István ur. Személyek: A consul, Schönblüh Henrik ur, Neje, Bratacs Mariska kisasszony. Armand, rokona, Szőke János ur. Delor marquis, ifj. Faust János ur. Adèle, neje, Sellner Janka kisasszony. Mari, leánya, Hofmann Anna kisasszony. Sardou baroné, Schönblüh Józsa kisasszony. Dubreuil, ezredes, Katyzsanyk Sándor ur. Bray tanácsos, Szabó Imre ur. Georgine grófnő, Pekánovits Mariska kisasszony. Pauline grófnő, Szabó Irma kisasszony. Tonika zeneszerző. Szugyi M. János ur. Madeleine, nevelőnő, Leffer Jusztin kisasszony. Inas, Rasselweiler Andrács ur. Urak, hölgyek, szolgák. Történik: az első rész Delor lakásán, a változás a consul palotájában. 5. »Mi zengül tal a bérceket?» Szasskovszky F. és E.-től, éneklő az »Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör».

* **A zentai függetlenségi párt vendégei.** Holló Lajos, Szederkényi Nándor és dr. Lovász Márton a »Magyarország» egy tudósítójával együtt — mint mult heti számunkban jeleztük — a vasárnap reggeli vonattal Zentára érkeztek. A vasutnál nagyszámú közönség, elükön Erdúj helyi Menyhért, plébanos. Matkovits József, Szabó László és Ellinger Jenő dr. zenével fogadta a vendégeket és a vároba vonulva a nagyvendéglő erkélyéről tartottak a vendég Márczius Idusát méltató hatásos be-

ségeket! Az ilustriis vendégek Szabó Lászlóhoz szántak, hol este 7 órakor a függetlenségi part tagjai fakijay zenével tisztelegtek. Ez alkalommal ugy a vendégek, valamint Szabó László a függetlenségi eszmék mellett való kitartásra buzdítottak hűveiket. — A buzdító beszédek után ugyancsak fakijay zene mellett a parttagok a vendégekkel együtt kóvacsorára kerültek helyiségébe — Szabó István vendégfőjébe vonultak. A vacsorán számos tosztok hangzóttak el ugy a partra, valamint a vendégekre, kik csak másnap tavoztak Zentavárosából.

*** Az apja agyon szúrta.** Gyurgyev Peter o-sziapari földműves legényfiával és Katanits Mita szomszédjával, írja levelezőnk, — a mult héten gyalog ment el egy vasárra. Visszafelé kocsi fogadtak, amelyet a fiatal Gyurgyev kifizetett. Utoközben kérte fuvardíj részleteit, s ezen ugy osszeköccentak, hogy bicskákkal rohantak egymásnak. Amikor a verekedő társaságot széjjel kergettek, akkor vették csak észre, hogy a fiatal Gyurgyev véresen haldokló a földön. Eseméletré terve, a haldokló fu saját apját vallotta gyilkosának, azutan csakhamar meghalt. Az öreg Gyurgyev és szomszédja most a zombori törvényszék börtönében van.

*** Egy magyar sportban diadala.** A jelenlegi nemzetközi vívóversenyen Paukovits Ernő, Paukovits Ottó nyug. kir. tablai bíró fia, aranyérmét és diszoklevelet nyert.

*** Névmagyarosítás.** Dr. Berger Jakab mosorini kororvos vezetéknévét belügyminiszeri engedéllyel »Benedek«-re változtatta.

† **Gyászhir.** Kamjonkai Szemző Lászlóé szül. Erba Odesscali Erzsébet örgönök életének negyvennyolcadik évében március 26-an Budapesten elhunyt.

*** Jutalom.** A m. kir. pénzügyminiszer Szilvay János bajnai jegyzőt az 1897. évben a kőzadók behajtása körül tanusított érdemei elismerésül 20 frt jutalomban részesítette.

*** Orvosválasztás O-Kéren.** O-Kéren március hó 31-én ejtetett meg a községi orvos választás; megválasztott többséggel dr. Kúrcz Fülöp nagy-szécsényi községi orvos, dr. Arday Károly orvossal szemben.

*** Önkéntes hidegfürdő.** Szenási István petrovicsellói 21 éves ifju március hó 29-én Zentára jött, hogy kissé körülnézzen, nem-e akad valami ellopni való? Azon ürügy alatt, hogy kukoriczamorzsolást óhajt felvállalni, a tőparti részen több házba bekopogtatott. A hol nem voltak uthon, ott amit birt ellopott, Kocsis György hazatölt egy zseborát, Gulvas Ferencőtől pedig 3 frtot. Itt azonban rajtavesztett, mert uthöbe vették s a Tisza partján megszorították. A bátor ifju nem sokat gondolkodott, hanem neki szaladt a viznek és uszni kezdett. Az önkéntes hidegfürdő aligha esett neki jól, mert segítségért kezdett ordítani és kieviczkelt a partra. A segítség már készen várta a parton és bekísérték a városházához, hol didergő tagjait felmelegíthette.

*** Nagy idők tanúja.** April 1-én temették el Zélics Ferencz 48-as honvéderemestert Szabadnán aki a szabadságharczot végig küzdötte. Bem tábornok alatt szolgált és a küzdelmekben hét sebet kapott. Az utolsó percig az egyenlőség szabadság és testvérség mellett harczolt, nyílt szívű és ritka jellemű ember volt, f. évi márczius 15-iki ünnepekében moss részt vett és az esteli lakomán egyszerre rosszul lett a honnan bajtársai vitték haza. Azóta folyton beteg volt, míg március hó 31-én örökre lehunyt a szeméit.

*** Lódy Ernő** cirkuszával O-Becsére érkezett és a vásártéren esténként előadásokat rendez.

*** Csodafin szabadkán.** A szomszéd városban most egy 8 éves fiú látható, ki 145 cm. magas, mellbősége 112 cm. és súlya 105 kgr. Regelire 8 pát frankfurtit eszik 10 — 12 császársemelével és megiszik hozzá 15 pohár sör. Szegény csodafin!

*** Dal és zene estély Kulán.** Meghívó. A »Kulai Dalárda« 1898 évi április 11-én az »Elefant« szaloda helyiségében tanczszal egybekötött alapszabalyzerü Dal-és zeneestélyt rendez, melyre t. czímet (és b. családját) tisztelettel meghívja. Belépti díj személyenkint 60 kr. Kezdeté este 1/9 órakor. Felülvezetések közönnettel lesznek elfozadva és hirlipban nyugtatva. Műsor: 1. Huber Károly; »Fohász.« Eneki a dalárda. 2. l. v. Beethoven: »F Quartett.« vonós négyes, előadják: Wittmann Gyula Haasz Mihály, Milla Antal és Stampfer József urak, 3. Lanyi Ernő; »Vandordal.« Eneki a dalárda. 4. Gabanyi Árpád; »Az öngyilkos.« Monológ, előadja: Kiss Ferencz ur. 5. W. a. Mozart: »Serenata.« vonós négyes, 6. Horváth Akos dr.; »Népdalgyűjtemény.« Eneki a dalárda.

*** A ragadós állati betegségek állása** Bacs-Bodroz varmezében márcz. 30 an. Vesztség: Bajsa 2 udv., Bálh-Monostor 2 udv., Cservenka 1 udv., Priglevicza-Szent-Iván 1 udv., összesen 4 község 6 udvar. Takonykór és lófereg: O-Becsé 1 udvar. Himlő: Bajnok 1 udvar Sertésvész: Bacs-Szent-Tamas, Bulkesz, O-Kér, O-Morovicza, O-Sávacz, Rém, Szeghegy, Stanisics, Uj-Soóve, Uj Verbasz, összesen 10 község.

*** Öngyilkosság.** Adaról tudósít levelezőnk, hogy ott a m. kir. állami földművesiskola főkeresztése Kiss István, ki nem rég O-Becsén tartott érdekes szakavatot előadást a zöldségtermelésről, márczius hó 26 an öngyilkosságot követett el. A megrendítő szomorú esetet levelezőnk a következőleg adja elő. Kiss István a m. kir. földm. iskola kertésze márcz. 25 én d. u. 2 — 3 óra közt revolverből szájába lött és szörnyet halt. Szomorú tettét az iskolakerkában követte el. Okát még csak gyanitani sem lehet mert eddig semmiféle hátrahagyott írásra nem talált a hatóság. Fűskomorság vagy efféle előjelek sem voltak rajta észlelhetők. Öngyilkosságot megelőző nap délutánján benjárt a városban, hol két gazdasági segéd találkoztott vele, kik társaságában reggeli 5 óraig mulatott. Ekkor kihajtottak az iskolához, ahonnan úgy 8 óra táján erősen ittas fővel eltűnt, kiemével a város állai szőlőshe, hol a munkásoknak a metszés mikénijét magyarázta. Itt a szőlőben a nála levő revolvert kétszer elsütötte, s azután bement a városba, hol az egyik koresmban palinkát, a másikban pedig sok söröt fogyasztott és 10 óra után minden czél nélkül átárandult Mohóira. Innen d. u. 1 órakor hazatért, hol pár percze ledől a pamlagra, de csakhamar ismét el-tavozott, s midőn keresésére indultak d. u. 3 óra tájban atiótt koponyával halva találta az árok fenekén. A kilött revolvert még akkor is közel a szájah z görcsösen szorongatta. A szerencsétlen 38 éves fiatal képzett és munkás embert, kit gyászbaborult neje kisded gyermekével sirat, 27-én vasarnap d. u. temették el, az ev. ref. szertartás szerint. Az általa kezelt hiv. pénzből 31 frt 10 kr. hiányzott. Valószínűleg azt mulatta el és ez is kergette a halálba.

*** Gőzmalomégés.** Folyó hó 24-én borzasztó látványomok voltak részesei O-Kanizsa lakói. Ugyanis este 9 órakor a Zentára vívó ut melletti Bata-féle gőzmalom, ugy latszík gondatlanságból kigyulladt a malomházban, s mint hogy a személyzet közül csak egy fiú volt jelen, a tűz a közelben levő kevés petroliumot felrobbantván, oly gyorsan terjedt, hogy mire a toronyőr jelzése loylan az önkéntes tűzoltók a vész színhelyére vauztattak, már a malomház faszindely tetőzete is kigyulladt s így annak megmentéséről szó sem lehetett, bár a tűzoltók nagy bátorsággal, mondhatni vakmerőséggel tamadták meg

két sugárral is a tuztengert; annyit azonban mégis elértek, hogy a gépház, mely pedig folytatása a malomháznak s attól csupán csak tűzfall van elkülönítve, teljesen mentve maradt. Az ügyes tűzoltók derék munkáját sok-sok öszeverődött kivancsi szemléte s éjféle már csak néhány fel-felplislanó zsarónok jelezte az iszonyu tüzet. A malom biztosítva volt s így a karjorészben a tulajdonos társaságunk megtűrte.

* Lapunk könyvnyomdájában egy tancz felvétetik.

Irodalom, művészet.

— A »Vasárnapi Újság« márczius 27-iki száma 14 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Gajzágó Salamon« (arczképpel). — »Petőfi öcséséről.« Irta Sipos Soma (Petőfi Zoltán arczképpel, fénykép után rajzolta Háry Gyula). — »A nagy földgömb a párisi kiállításon« (képpel). — Költemények: »A buvópatak.« Versényi Györgytől; »A kanteletar dalából.« Fimből fordította Bán Aladár. — Regénytár: »Hányan vagyunk még?« Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Goró Lajos rajzaival); »A francia zászló« Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — »Borkóstolás« (képpel Déry Kálmán festménye után). — »A divat a nagy Napoleon udvarában.« — »Komárom ünneplése a Klapka-szobor előtt« (képpel a komáromi márczius 15-iki ünnepléről). — »A kelet-afrikai népszokásokról.« Afrikai uti jegyzetek. Emmer Géza Károlytól. — »Gróf Thun Ferencz, az új osztrák miniszterelnök« (arczképpel). — »Natalia főhercegnő halála« (Frigyes főherceg leányainak arczképpel). — »Egy nap alatt épített vasut.« — »Cavalotti Félix« (arczképpel). — »A magyar nemzet történetéből.« (képpelkel Vágó Pál rajza és egykoru gobelinkép után.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Pohitai Újdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában, (Budapest IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

— Uj Dankó-nóták. Valentin Ottó pécsi zeneműkiadó, aki nagy mértékben hozzájárult a magyar nótafaj, Dankó Pista magyar zeneművészek népszerűsítéséhez, most folytatta a régebben megszerzett, zamatos Dankó-nóták kiadását és egyszerre négy újabb füzetet kiadott ki Dankó-nótákból, melyek a következők: »Nagy pentekentes esett rajtam a bánat...« (Tóth Ede szövege). »Azt papolta minapába...« (Sulyok Károly szövege). »Ugy elmegyek, hirt se hallsz felőlem...« (Pósa Lajos szövege). »Ha a réten, a ligetben...« (Pósa Lajos szövege). »Tudom én azt, jól tudom én Aron...« (Pósa Lajos). »Nem gondolkodok a világon senkire...« (Tóth Kálmán szövege). »Jaj de szomorúan szól dal gyöngye a magyar nép dalköltészetének és alapos a kilátás, mindemannyi gyors népszerűsége fog szert tenni, amint vannak. Valentin kiadásában Dankó-nóták, melyek az egész országban, de külföldön is sok száz példányban fogytak el. A most megjelent négy füzetnek is hasonló elterjedést jósolhatunk. Egy füzet ára 60 kr. és Valentin Ottóval Pécselt rendelhető meg legzélszerűbben.

— Mihor a csár utasik — így írja le a »Képes Családi Lapok« című képes szépirodalmi hetilap — mindenkor katonák által erős őrizet alá veszik az utvonalakot.

Megírja azt is a „Képes Családi Lapok“, hogy minő egyéb óvó intézkedések történnék még ilyenkor a vonaton, mely szorgos vizsgálat alá vetik a pályát, megválogatják a szolgálattelvő személyeket, külön kocsik egész raja követi, s mindezt hiteles forrásból közli a már fennebb idézett lap. A „Képes Családi Lapok“ különös tekintettel van mindenkor arra, hogy úgy képhén, mint írásban olyan dolgokat közöljön, melyek az olvasó ismeretkörét bővítik, s ezáltal általános műveltségét elősegítik. A legjobb írók művei mellett orvosi és háztartási czikkeket is közöl, foglalkozik a társadalmi kérdésekkel, kritikái mindig tárgyilagosságok. Előfizetési ára egy évre 6 frt. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Bpest V., Vadász-utca 14-szám.

— A *Zenélő Magyarország* zongora zenemű folyóirat április elsei VII-dik füzet következő érdekes zenemű udjónságokból közli: I. Buday István szép új Kossuth nótáját „Kizöldült már Kossuth Lajos sirhalma“ Kossuth halálózása 4-dik évfordulójára. II. Lincke Pál „Csöködött hevíl, szívm egyedül“, Dalkeringőt, III. Sousa I. „Washingtoni posta“ indulót. IV. Schulmann R. Vándorlót“ poetikuss szép szundarabját.“ Evente 24 hasonló gazdag tartalmú füzet 10–10 oldal hangjegy tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű zenemű udjónságokból összeállítva 242 oldal tartalomért 4 frt. félve 12 füzet 120 oldal tartalomért 2 frt az előfizetés. Előfizetheti az ép most meginduló II. negyedévi folyamra a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery utca 92. a honnan megismerésre mutatvány füzetet bárkinek ingyen és kérmente küldenek.

— A *osztirókóknál ismét fenyeget az obstructio*, pedig még meg sem nyílt a parlament, a magyar viszonyokra ennek roppant befolyását méltatunk sem kell, ismeri ezt mindenki, természetes, hogy bármiként változzanak is a politikai viszonyok azt a „Képes Családi Lapok“ úgy képhén mint írásban ismertetni fogja olvasóival. Ez a lap ugyanis mindazt a mi olvasóit érdekelheti, bemutatja. Képei saját rajzai és fényképfelvételei után készülnek, író gárdája ismert erőkől áll, kiknek munkái mindenkor élvezetet nyújtanak az olvasóknak akár mint hisztórikusok a lefolyt hét eseményeit tárgyalják, akár a képzetel alkotta megkapó történetekkel gyönyörködtetnek. Jékaí, Tothai Lajos, Rudnyánszky, Beniczky, Bajza Lenke stb. stb. mindmennyi oly név, mely egy lap irodalmi értékét már magában is meghatározza. Előfizetési ár egy évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal V., Vadász-utca 14. szám Budapest.

— *Fatenyésztés* ezimmal a földművelésügyi m. kir. miniszterium kiadásában egy igen hasznos és léhozag pótló szakmunka jelent meg, melyet Molnár István orsz. gyümölcstenyésztési miniszteri biztos írt meg. A mű megismerteti az olvasót fatenyésztés egész anyagával, eszközeivel és teendőivel: továbbá népszerűen és behatóan foglalkozik a gyümölcs- és egyéb fák szaporítása nevelése- és ápolásával. Minden fatenyésztő és gyümölcstermelő nagy hasznát veheti ezen hasznos szakmunkának: de különösen nélkülözhetetlen kalauza lesz az a közönségi falkola-kezelő tanítóknak és a pomológiával foglalkozó lelkészeknek. A diszesen kiállított, 91 sikerült eredeti ábrával ellátott és 19 nyomott ivre terjedő könyv ára egy koronában lett megállapítva, hogy azt minél többen megszerezhessék. Ezenfelül a miniszter meghatalmazta a nevezett miniszteri biztost arra is, hogy minden lelkész- és tanítóknak, ki e könyvvet egyszerű levélben hozzá fordul, a művet ingyen megküldhesse.

Különfélék.

)(Altalános feltűn ést kelt Serényi elsőrangú írás és ékszerész cég (Budapest, VII. Erzsébet-körút 34) legújabb képes árjegyzéke, a melyet készséggel küld meg bárkinek ingyen és bérmentve. Serényi ki a világhírű Audemars Frères genti dragyár vezérképviselője is, — a legpontosabban szolgálja ki vevőit; a legmodernebb órák és mindennemű ékszerek óriási választékban a legolcsóbban vásárolhatók és megbízható ezégnél 5 évi jótállással úgy készpénzért, mint előn, és részletfizetésre.

)(Acetylen világítás. A f. é. márczius 6-tól 20-ig Berlinben megtartott acetylengáz kiállítás és nemzetközi congressus a magyar iparnak nagy elismerést és dícsőséget szerzett. A legnagyobb kitüntetés, az első aranyérmét ugyanis egyhangulag a „Budapesti acetylengáz rész. társ. Andrassy-ut 1. sz. nyerte el, ugy készüldékének kifűnő szerkezete, mint az acetylengáz világítás tőren teljesített munkálatainak elismerésül. — E kiállításon részt vettek az egész művelt világiparosai és ennél inkább örvendünk a magyar társulat kitüntetésén, mivel az Európa kiváló szaktudásából összeállított internationalis juryrésztől adatott. — Az „Acetylengáz részv. társ.“ „Archimedes“ jegyű új készüléke, mely azon elven alapul, hogy a carbid egyszerű mechanizmus segítségével a fogyasztás mérvéhez képest a vízbe esik a legkitűnőbbnek ismertett el az összes kiállított készülékek közül. A congressus kimondotta egyuttal, hogy csupán az ezen elv alapján szerkesztett készülékek felelnek meg minden kívánalomnak, és hogy a nálunk kisebb czégek révén elterjedt oly készülékek, hol a víz a carbida csurog avagy a carbidtartót a víz alá sűlyesztik, mellőzendők. — A magyar apparatusok közül a Steiner cég által gyártott Vörös féle „Hungária“ készülék is ki volt állítva, de azon oknál fogva, hogy ezen készüléknél és a víz csurog a carbida figyelembe nem vétetett.

)(A t. hűlykőzsőnségnek. Kik olesó és izléses selyem, gyapju, tavaszi és nyári mosókelmét akarnak vásárolni, kérjék *Weiner Mátys* (Budapest, Andrassy-ut 3.) legnagyobbat divatruházának legújabb mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyem minta küldessék.

)(Fővárosi Ujdonság! Aki ezélfűt néhány évvel járt utoljára Budapest, ma bizony alig ismerné meg rohamosan fejlődő fővárosunkat. A szomorú emlékü újépület utolsó falmaradványait most bontja felvidéki tőjtáinak esakánya, másutt egész ház sorok tűntek el, helyükbe pompás modern paloták emelkedtek s különösen az óriás forgalmu Kerepesi-ut melynek apró rozszant házikói bántották valaha a keleti pályaudvaron Budapestre érkezők szemét, épült ki már csaknem teljesen teljes pompában. De nemcsak építkezési szempontból haladt a Kerepesi-út oly esodálatos rohamos módon, kereskedelmi haladása sem maradt amannak mögötte s aki megtekinti például a Népszínház átellenében épp most megnyílt „Páris nagy körúhat“ mely a Kerepesi-ut 38. számu árúháza és ezóra épült nagy sarokpalota összes földatti, földszinti és elsőemeleti helyiségeit foglalja el, ugyancsak bűnuli fog a műipar kinceinek ezen minden eddig létezett háttérbe szorító halmozatában. A legserényebb, valamint a legulazóbb igényeket egyformán kielégítő ezer meg ezer a száma a mindenfajta diszmű, játék, porcellán és bőrárúknak, lámpáknak vasbutoroknak, a férfi-dívat czikkeknek, az üvegféléknek s a jó isten tudja milyenféle és a fajta árúknak, melyek mindegyike számára külön osztály van berendezve. Az egész rengeteg üzlet mely néhány milliónyi érték tartalmaz és melynek több mint 200 főnyi személyzetéből egy fél zászolaj kitélné, a híres párisi „Bon Marche“ mintájára és elvei szerint készült és összes osztályainak megtekintésére egy nap aligha volna elég. Az az ország melynek kereskedelmi vállalkozó szelleme 2–3 évtized alatt ennyire tudott fejlődni az határozottan halad felülmulthatatlan a boldogulás czélja felé!

Kielhauser-H.

GRACZ

Mint hasonlíthatlan minőségű, rendkívül enyhe és kellemes illatú pipere szappan ajánlható a *Kielhauser-féle* eredeti itolya *Glycerin szappan* és eredeti gyökőneke (*Speick*) szappan. Kapható minden gyógytárban, drogistaánál és illatszertárban

Felölés szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
köz- és váltó-üggyé.

Kiadó-laptuladonos: **Oblát Károly.**

Cs. kir. szab. Ditrichstein-féle poloskairtó szer

lenyűhatlan hatásu a poloskák és ezek petéinek kiirtásánál.

Alkalmazható mindenütt a nélkül, hogy ennek nedvsége folytán a karpitokon, szöveteken vagy tatorokon felt- vagy pocséty-nyomot határozzon. Orvosi és zsanatálva miszerint a szoba levegője deszficiálódik; nem lobbanékony és így a legkitűnőbb poloskairtó szer.

Ára üvegenként esetlenül 40, 75 kr., 150, 3 frt. Gummifeeskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánlom ki kézi gőzgépeket, melynek segítségével a poloskairtó szer gőze minden poloskafészékbe bevezethető, majd tökéletes és alapos kiirtás érhető el.

Ára ezen kis kézi gőzgépnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférgek, molyok és bolhák

legrévidebb idő alatt alaposan kiirtatnak irtóporom által.

1 doboz 40 kr. és 1 frt. — Gummifeeskendő drbja 40 kr.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett pontosan eszközölhetnek.

DITRICHSTEIN MÓR, Budapest, VII., Nyár-utca 34. szám.

Elárnsítók kerestetnek

Százezei a
 családoknak iszszák
 előszeretettel
 naponta a

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkotrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkifünőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékoságra, a valódi Kathreiner-nak többé egy háztartásban sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Menrath Ferencz órás

Bécsben, VII., Westbahnstrasse Nr. 10. ajánlja dús választékú rakatartat mindennemű zseb-, inga- és fali-órákban, a legolcsóbb árak mellett. — Javítások lelkiismeretesen, olcsó árak mellett eszközölteinek és vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek.

A „Santal Egger“

kiváló gyógyszerű készítmény. Feleslegessé teszi a Copait és Cubebát. Felülmalja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebetalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbjait. A Hamamelis-Injeccióval egyetemben használva a legmagasabb folyást megszünteti 1 üveg (40 darab) ára 1 fnt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 fnt 70 kr., 2 üveg 3 fnt 20 kr., 2 üveg injectio és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 fnt 25 kr. Főraktár: Gyógyszeriar a „Nándor”-hoz Budapest, VI., Váci-törut 17.

Kapható Zomborban Schwarz Emil gyógyszerész urnál. (B).

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöcegödör tisztító készülékeket, utczaí öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár

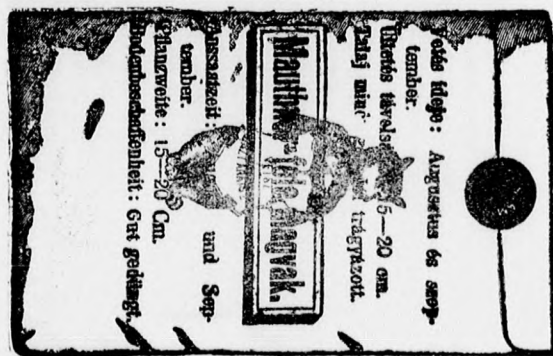
Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyílirányos széllokat kész-, járgány- és eróhajtásra,

A MAURNER
 HIRTELVÉNYS
KONYHAKÉRTI- és VIRÁGMAGYAK
 zart és hatóságilag védett eszmé-
 sokban, a törvényesen bejegyzett
medve-vedjeggyel
 védeményi jogon
 fűszer- és vaskereskedésekben
 kaphatók.

Mc Cormick

ARATÓGEPEK

a legjobbak a világon
kévélők és marokrakók
M. McCormick fűkaszálók
eredeti amerikai készítmény

legutányosabban beszerzhetőek
készülékek, szénacseroblyék és széna forgatók

Müller és Weisz cégénél.

Budapest, V., Váci-közt 76.

Védjegy.

Kétféle

Világ
Ciparij

Mária -
Gyomor -
Cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál,
nékülőbeteleken és általánosan ismeretes
házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégés, bizós lehelet, felhúzás, savanyú, fehérség, hasmenés, gyomorégés, fésleges, nyálkaválasztás, sárgaraj, under és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fájásánál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomorlatterhelésnél etellekkel és italokkal, gúszták, májbeteg és hámoroidjánál.

Emeltet bajoknál a **Máriaczei gyógyszer** cseppek ezek óta kitűnően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foratár: **TÉBŐL**,
József gyógyszerára Budapest,
Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen
lessék megnézni! Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal:
"Valódságot bizonyítom".

A **Máriaczei gyomorcseppek** valóban
kaphatók.

Gall E. és Schwarz Emil Temesvári J. gyógy-
szertárban Zombor, Katay J. gyógyszeria-
rán Apatin, Balogh Gy. gyógyszeria-
rán Pétervárad és Brankovits L. gyógyszeria-
rán Szatmár.

Magy. kir. szab. osztálysorsjáték

(II. SORSJÁTÉK.)

(II. SORSJÁTÉK.)

100.000 sorsjegy — 50.000 nyeremény.

Ezen nyeremények, melyek 6 osztályban kihuzatnak, kitesznek összesen

13.160,000 koronát

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Millió Korona **1.000,000** Egy Millió Korona

Küli:

A huzások nyilvánosan a magas kormány felügyelete alatt történnek Budapestben.	1 díj	600,000
	1 nyer.	400,000
	1 » »	200,000
	2 » »	100,000
	1 » »	90,000
	1 » »	80,000
	1 » »	70,000
	2 » »	60,000
	1 » »	40,000
	5 » »	30,000
	1 » »	25,000
	7 » »	20,000
	3 » »	15,000
	31 » »	10,000
	67 » »	5,000
	3 » »	3,000
	432 » »	2,000
	763 » »	1,000

A megrendelt sorsjegyekkel együtt beküldjük minden megrendelőnek a kimerítő hivatalos sorsolási tervezetet.

A sorsjegyek ára az I-ső osztályra:

1 egész sorsjegy	frt 6.—
1 fél " "	3.—
1 negyed " "	1,50

11750 ny. à 130, 100, 80, 40 kor.
50000 nyeremény és díj

melyek összesen kitesznek

13.160,000 koronát

FEJERVARI és TÁRSA Budapest, 5. Marokkai-utca
főelárúitók.

Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot.

A megrendelt sorsjegyeket beküldjük az összeg után vételével is, ha ezt nem kapjuk postai utalvány vagy más uton.

A huzás kezdete **f. é. május 11-én.**

Megrendelések minél előbb beküldendők, mert valamennyi sorsjegy rövid idő alatt el lesz adva.

Fontos gazdáknak és géptulajdonosoknak.

Az 1888. év óta fennálló gépjavitó műhely és ércöntőde

törvénytékileg bejegyzett cég

Molitor A. Zombor
Apatini-utca 6, saját ház.

Ajánlja elismert jó gyártmányait, valamint mindenemű gépészeti munkák és javítások eszközését, pontos kivitelben, úgymint mindenféle technikai gépész-zelkeket a legolcsóbb árak mellett.

Kukorica-morzsoló

Szeicska-vágó gép

Répa-vágó gép

Varrógépek

Erc- és réz-öntvények

Varrógép-részek

mindenemű varrógépeknek.

Gépolajok és consistent-zsír.

Szivattyúk és feeskendők.

Vízmutató üvegek,

Peronospora-feeskendők

Vas- és rézpórtézek mindenemű gépeknek.

Cseplőgépek, dobosnek acéből magas bordákkal.

Forráló csövek gőzkazánokhoz

Csövek kovácsolt vasból

gőz- és vízvezetéknek.

Kenő- és olaj szelencék.

Különbéle érc-összetételek.

Csavarok és kulcsok,

Manometer

Áttételek (transmission) és

gépészek

Géphajtó-szíjak I-ső rendű

szinbörből.

Mézga-árak, mézga-szelencék,

mézga-zsinórok, buvólyuk-zsinór,

dugattyúk, peronospora-lapok és

spirál csövek.

Tizedes mérlegek.

Vörös réz és cinezett fejszögek és

karikák.

Mindennemű szerszámok.

Sűrűsapok és szelelő csapszegek.

Kazánköeltávolító szer.

Ügyenköltől, melyek az én nevemben üzleteket akarnának hőtni, tessék óvakodni, mivel üynököket nem tartok, és kérem a t. c. közönséget, szükség esetén egyenesen hozzám fordulni.